

Fővárosi Ítéltábla

2. Kf. 27. 457/2007/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú eljárásban a Szegedi Paprika Fűszer- és Konzervgyártó ZRt. (Szeged) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest - hivatkozási szám: Vj-197/2004.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a Házi Piros Paprika Kft. (Sükösd) beavatkozó beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2007. évi augusztus hó 31. napján kelt 2.K.35.544/2006/4. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi február hó 27. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A felperes és a beavatkozó fűszerpaprika őrlemény előállítását és kis- és nagykereskedelmi piacon annak forgalmazását végzi. A 2003. és 2004. években a felperes és a beavatkozó is több más vállalkozáshoz hasonlóan külföldről beszerzett fűszerpaprika őrlemény felhasználásával hozta forgalomba egyes fűszerpaprika őrlemény termékeit, amelyek csomagolásán az import tartalmat nem tüntette fel.

Az alperes hivatalból észlelte, hogy az egyes fűszerpaprika őrlemény termékek csomagolása alkalmas lehet a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv.) 8.§-a szerinti rendelkezések megsértésére, ezért az érintett termék-piacon tevékenységet folytató vállalkozásokkal szemben versenyfelügyelete eljárást indított.

Az alperes vizsgálata eredményeként a 2005. május 10. napján kelt Vj-197/2004. számú határozatában megállapította, hogy a beavatkozó a 2003. és a 2004. évben, a felperes és a Kalocsai Fűszerpaprika Rt. a 2004. évben a fogyasztók megtévesztésére alkalmas csomagolásban hozta forgalomba azon fűszerpaprika őrlemény termékeit, amelyek külföldről származó fűszerpaprika őrleményt is tartalmaztak. Ezért a beavatkozót 6.000.000 forint, a felperest 3.000.000 forint és a Kalocsai Fűszerpaprika Rt-t 1.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Két másik vállalkozással szemben a versenyfelügyelete eljárást jogsértés hiányában megszüntette. Indokolása szerint a kisfogyasztók esetében a fűszerpaprika őrlemény származási helye a termék lényeges, releváns, a döntésüket befolyásoló tulajdonságnak minősül. A vizsgált időszakban a magyar kereskedelmi egységekben fűszerpaprika őrleményt vásárolók - korábbi tapasztalataik és a piacról rendelkezésre álló ismereteik birtokában - azt tételezhették fel, hogy ezen termékek kizárólag Magyarországon termesztett fűszerpaprika őrleményt tartalmaznak. A lényeges tulajdonságra (import tartalom) utaló körülmény elhallgatása miatt a hiányos tájékoztatással a Tpv. 8.§-ának (2) bekezdés a) pontjába ütköző jogsértés megvalósult. Utalt arra, hogy önmagában nem alapozza meg a versenyjogi felelősség alóli mentesülést, ha egy vállalkozás a csomagoláson más hatóságok által nem kifogásolt módon feltünteti a más jogszabályban megkövetelt információkat. A bírság összegének megállapításakor figyelembe vette a jogsértő csomagolással való forgalmazás időtartamát, az ebből 2004. évben származó nettó árbevételt, és azt, hogy az miként aránylik a vállalkozások fűszerpaprika őrleménybók származó összes nettó árbevételéhez.

A felperes keresetében elsődlegesen a jogsértő magatartás hiányában az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte. Másodlagos kérelme az alperesi határozat megváltoztatásával a bírság mérséklésére irányult. Hangsúlyozta, hogy a szakmai követelményrendszer betartásával hozta forgalomba termékeit, amely előírásoknak megfelelően a csomagoláson a fogyasztóknak adott tájékoztatása hiánytalan és pontos volt; ezt a perben benyújtott magánszakértői szakvélemény megállapításaival kívánta igazolni. Sérelmesnek tartotta, hogy

az alperes köztudomású tényként állította, de semmivel sem bizonyította azt, hogy a fűszerpaprika őrlemény termékek alapanyagát illetően az átlagos fogyasztó kizárólag magyar termékekre gondol. Véleménye szerint ezt csak a fogyasztói vélemények tükrében és azzal összefüggően végzett felmérés adataival lehetett volna bizonyítani. Kifogásolta, hogy nem került elhatárolásra az, hogy a termékek csomagolásán import alapanyagot, őrleményt vagy mindkettőt használt-e, holott ez a Tpvt. 8.§-ának (2) bekezdése szerint meghatározó jelentőséggel bír, mivel ezen előírás az áru egésze és nem az egyes összetevők vagy alapanyagok lényeges tulajdonságaival kapcsolatosan állapítja meg a fogyasztók megtévesztésének tényállását. Álláspontja szerint az alperes eltúlzott mértékben állapította meg a bírság összegét, mivel a javára enyhítő körülményt nem értékelt, így nem mérlegelte, hogy ténylegesen előnyt a kifogásolt magatartással nem ért el, korábban jogsértő magatartást nem tanúsított, valamint együttműködve járt el a vizsgálat során.

A felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a perbe beavatkozott a Házi Piros Paprika Kft. vitatva az alperesi határozat jogszerűségét, azonban jogi álláspontját tükröző érdemi nyilatkozatot nem tett.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte azzal, hogy a vizsgált termékek csomagolásán lévő feliratok együttes megjelenése a fűszerpaprika őrlemény magyaros jellegét hangsúlyozta. A felperesnek az eredet és származási hely, valamint az összetevők felhasználására vonatkozó nyilatkozatait nem tartotta relevánsnak, mivel a jogsértést azáltal valósította meg, hogy a fogyasztók választási szabadsága azzal sérült, hogy nem kaptak megfelelő tájékoztatást arról, hogy nem csak Magyarországon termel fűszerpaprikából készült az áru. A kiszabott bírság összegének csökkentését nem tartotta indokoltnak, mivel az a kiszabható törvényi maximumnak csak a töredéke.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Az alperessel egyezően megállapította, hogy az átlagos, racionális fogyasztó számára 2004. évben nem volt evidencia az, hogy a szegedi paprika őrlemény alapanyaga nem a szegedi tájkörzetből származik. Ebből következően a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas volt az a felperesi magatartás, amellyel a szegedi jelzővel és egyes esetekben a magyar zászlóval ellátott csomagoláson a fűszerpaprika őrleménynek a Tpvt. 8.§-ának (2) bekezdés

a) pontja alkalmazása szempontjából lényeges tulajdonságának minősülő importtartalmat nem tüntette fel. Nem tartotta versenyjogi szempontból relevánsnak a felperes által hivatkozott élelmiszerbiztonsági és fogyasztóvédelmi tárgyú jogszabályok, valamint a Magyar Élelmiszerkönyv rendelkezéseinek betartására vonatkozó részletes elemzését, ezért az ezen felperesi álláspontot alátámasztó magánszakvéleményt a jogsértés körében nem tartotta értékelhetőnek. Megállapította, hogy az alperes határozatában a bírságkiszabás körében figyelembe venni szempontokat megjelölte és azok az ügy tényállásával egybevetve okszerűek.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére irányuló kereseti kérelmének teljesítésével kérte. Másodlagos kérelme arra irányult, hogy a Fővárosi Ítéltábla a bírság összegét 500.000 forintra mérsékelje. Fenntartotta a keresetében foglaltakat, illetve az elsőfokú eljárásban előadottakat azzal, hogy a jogi okfejtését alátámasztó védekezését összegezve megismételte. Hangsúlyozta, hogy jogsértő magatartást nem tanúsított, mert a szakmában elfogadott általános jelentéseket, kifejezéseket használta, így termékei csomagolásán a fogyasztók tájékoztatása az egyéb jogszabályi rendelkezéseknek és a Tpv. 9.§-ában foglaltaknak megfelelt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 163.§-ának (3) bekezdése szerint köteles lett volna tájékoztatást adni arról, hogy az általános fogyasztói érdekekre vonatkozó megállapítást köztudomású tényként elfogadta. Utalt arra, hogy az élelmiszeripari termékek jelölése nem tartalmazza a termékre jellemző alapanyag származási helyét, amely alátámasztja, hogy a fűszerpaprika őrleménynek nem lényeges tulajdonsága az alapanyag (féltermék) importtartalma. Véleménye szerint a fűszerpaprika őrleménynek mint árunak a csomagolása, és annak összhatása egyértelműen azt az üzenetet közvetíti a fogyasztóknak a védjeggyel együtt, hogy az adott termék Szegeden készült és azt maga gyártotta. Megjegyezte, hogy az import fűszerpaprika tartalom csomagoláson történő későbbi feltüntetése sem csökkentette termékeinek a forgalmát, hanem mindezek ellenére az növekedett. Méltánytalanul magasnak tartotta a bírság összegét, amely a 2004. évi adózás előtti eredményének több mint 5%-át jelentette. Felsorolta azokat a tényezőket, amelyeket véleménye szerint a versenyhatóságnak mérlegelnie kellett volna, és amelyek megalapozzák a szankció mértékének csökkentését.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, megismételve az elsőfokú eljárásban tett érdemi ellenkérelmében foglaltakat.

A beavatkozó érdemi észrevételt nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatoknak és bizonyítékoknak a Pp. 206.§-ában foglaltak szerinti mérlegelésével, azoknak a maguk összességében való értékelésével és meggyőződése szerinti elbírálásával állapította meg a tényállást, a kereseti kérelemről teljes körűen döntött, döntését megfelelően indokolta, és a mérlegelés szempontjai ítéletéből egyértelműen megállapíthatóak. Az elsőfokú bíróság okszerű következtetést vont le a felperesi jogsértés tekintetében arról, hogy a versenyhatóság jogszerűen hozta meg a jogsértést megállapító határozatát, amely eredményeként megalapozottan utasította el e körben a felperes keresetét. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy az alperes a bíróság alkalmazása és a bíróság mértékének meghatározása során sem anyagijogi, sem eljárásjogi jogsértést nem követett el. A felperes fellebbezésében olyan konkrét, a bírói mérlegelés okszerűségét cáfoló, vagy az ítélet jogszerűségét megdöntő indokot felhozni nem tudott, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását megalapozná, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét, helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Tpv. III. fejezete tartalmazza a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására vonatkozó előírásokat, amelyek alapján a versenyhatóság ezen jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően köteles eljárni a fogyasztók védelme érdekében. A Tpv. 8.§-ának (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni, a (2) bekezdés a) pontja értelmében pedig a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak. Általában

minden olyan magatartás, amely alkalmas a fogyasztói döntések szabadságának korlátozására jogellenes, erről a Tpvt. csak példálózó felsorolást ad. Mindig a konkrét esetben feltárt lényeges körülményeket kell értékelni úgy, hogy azok a fogyasztói döntésre kihatással bírnak-e. A világszerte hungarikumként ismert egyedi és különleges szín- és ízvilágot biztosító fűszerpaprika őrlemény lényeges tulajdonságaként kell értékelni, ha nemcsak hazai alapanyagból, hanem külföldről származó féltermék felhasználásával készült. Kiemelten tekintettel arra, hogy a fogyasztókban közismerten az a kép él, hogy a jellegzetesen magyar konyha fűszereként használt fűszerpaprika őrlemények alapanyagát Magyarországon termelik. Az átlagos és racionális fogyasztóban fel sem merülhetett (mivel arra semmi sem utalt), hogy a kiskereskedelmi forgalomban lévő és vizsgálat alá vont felperesi termékeket nem a szegedi tájkörzetben avagy itthon termesztett fűszerpaprikából állították elő. Az érintett termékpiacra kiterjedő átfogó vizsgálatok eredményeként feltárt és több szempontból értékelt tényezők ismeretében vált köztudottá, hogy a fűszerpaprika őrlemények nem minden esetben hazai, magyar alapanyag felhasználásával készültek. A versenyhatóság és az elsőfokú bíróság helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy a releváns fogyasztói döntések szempontjából meghatározó pontos és hiánytalan tájékoztatás nem történt meg azáltal, hogy a vizsgált termékek csomagolásán az importtartalom, illetve féltermék felhasználása nem került megjelölésre. Ezen magatartásával a Tpvt. III. fejezetébe ütköző jogsértést a felperes elkövette, amellyel arányban áll a vele szemben alkalmazott jogkövetkezmény.

Az eljáró Versenytanács a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpvt. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás előző üzleti évben elért nettó árbevételének 10%-a lehet. Az alperes határozata 47. pontjában rögzítette mindazon tényezőket, amelyeket mérlegelésénél számításba vett a bírság összegének meghatározása során, és különös nyomatékkal értékelt a jogsérelem súlyával összefüggésben. A Pp. 339/B. §-ában foglaltak alapján a mérlegeléssel megállapított bírság mértékének megváltoztatására csak akkor kerülhet sor, ha a hatóság a tényállást nem kellő mértékben tárta fel, ezért az részben hiányos, téves, mérlegelésének szempontjai nem teljes körűen megállapíthatóak, illetve mérlegelésének okszerűsége nem állapítható meg, vagy téves. Ilyen figyelembe vehető körülményeket a felperes sem keresetében, sem fellebbezésében nem tárta fel, míg az általa felhozott érvek nem alapozzák meg a felülvizsgált határozatban kiszabott bírság mértékének csökkentését tekintettel arra, hogy az alperes nem lépte túl a szankcionálást megelőző évben elért nettó árbevétel 10%-át. Mindezek miatt a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az alperes a jogkövetkezmény alkalmazása során

nem követett el jogsértést; a felperessel szemben megállapított bírság a jogsértéssel arányban álló, amelynek teljes körű indokát adta az alperes határozatában.

A másodfokú bíróság a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése szerint kötelezte a sikertelenül fellebbező felperest az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére.

B u d a p e s t e n, 2008. évi február hó 27. napján